

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 1. Qui contra Trinitatem Personarum divinarum insurrexerunt
Hæretici, recensentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83594)

153

TRACTATUS SECUNDUS. DE DEO TRINO.

DISPUTATIO PRIMA.
DE TRINITATE PERSONARUM
Divinarum.

ARTICULUS I.

Qui contra Trinitatem Personarum divinarum insurrexerunt Hæretici, recensentur.

Sæculo tertio Trinitatem Personarum divinarum negavit Praxeas, Montani discipulus primum, postmodum infensissimus hostis: Roman enim profectus, apud Pontificem maximum Zephrinum nefarii illius erroris acculavit, ejusque condemnationem procuravit, sed simul propriam diffeminare cepit hæresim. Constat ex Tertulliano in lib. contra Praxeam c. 1. Duo negotia diaboli, inquit, Praxeas Roma procuravit: prophetiam expulit, & hæresim intulit: Paracletum fugavit, & Patrem crucifixit. Praxeas à Zephrino errorem suum ejutare jussus est, & ejuravit, dato emendationis libello; sed postea ad vomitum rediit, & errorem, à se damnatum, aliquantò post iterum defendere perrexerit. *Causerat pristinum Doctorem de emendatione sua, inquit Tertullianus, & manet chryographum apud Psychicos*, (sic per contemptum Catholicos nominabat Tertullianus, factus Monarchista) *apud quos tunc res gesta est.... ita aliquandiu per hypocrisisin subdola vivacitate latitavit, & nunc denique erupit.*

Circa medium ejusdem sæculi, sub ann. 245. insurrexit Noetus, quem Ephesium S. Epiphanius, Smyrnam verò Theodoretus scribit. Praxeas hæresim amplexus, asseruit Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum non solum naturæ, sed etiam personæ unum & singularem Deum esse, ratus plures fore Deos, si plures essent personæ divinæ: nam ad probandum errorem suum abutebatur iis Scripturæ testimoniis, quæ plures esse Deos negant. Ex hac Noeti doctrina sequebatur Patrem & Spiritum Sanctum carnem suscepisse, & mortem subivisse, quod & ipse Noetus agnovit & docuit, ut refert S. Epiphanius hæ. 57. Ante eum, idem de Patre docuerat Praxeas, ut videre est apud Tertullianum lib. de præscript. c. ult.

Paucis post annis, nempe circa ann. 257. ejusdem erroris patronus Noeto successit Sabellius, ex Lybia oriundus. Quia autem sub eo hæresis majora cepit incrementa, ex ejus nomine, qui eundem errorem profitebantur, dicti sunt Sabelliani. *Horum, inquit Epiphanius hæ. 62. hæc opinio est, eundem esse Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum, ut ad eandem hypostasim tres appellationes convenient.* S. Basiliius Sabellii hæresim esse merum Judaïsmum asserit, & probat epist. 64. *Judaïsmus, inquit, est Sabellismus, sub prætextu Christianismi in Evangelicam prædicationem inductus. Qui enim rem unam pluribus nominibus appellatam esse dicit, Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum, & unam trium hypostasim exponit, quid aliud facit? Nonne sempiternam Unigeniti, quæ secula anteceffit, existentiam negat? Negat item adventum illius ad homines quadam dispensatione factum, descensum ad inferos, resurrectionem, judicium. Negat porro peculiares etiam Spiritus operationes.*

Sabellius igitur unicam in Deo agnoscebat hypostasim, quam dicebat esse Patris: Filium verò, & Spiritum sanctum esse tantum duas illius energieas volebat, quæ proinde nec haberent, nec habere possent aliam, quam Patris hypostasim: sicut in Petro v. g.

corporis, animæ, proprietatum, & accidentium unica est hypostasis, nempe hypostasis Petri. Docebat enim Verbum divinum nostro verbo interno simile, & merè prolatitium esse, & à Patre emissum tempore creationis, sicut radius à sole emittitur; postea ad Patrem remeasse, sicut radius à sole propagatus, in eundem refunditur. Simili modo aiebat à Patre emitti Spiritum sanctum, velut quamdam calefaciendi vim, & in fidelium corda insinuari, ut ea fervore suo succendat. Nam de Sabellio & ejus gregariis sic loquitur Gregorius Thaumaturgus in expositione fidei: *Sapientiam in Deo existimant esse, sicut in homine sapientiam humanam, quæ sapiens est: & Verbum simile esse interpretantur verbo, quod ore profertur, vel mente concipitur, nulla hypostasi. Quocirca Sabellium fugimus, qui dicit eundem esse Patrem, & Filium: Patrem quidem dicit eum, qui loquitur; Filium vero Verbum in Patre manens, & tempore creationis patefactum; completis verò rebus, in Deum remeans. Idem dicit de Spiritu Sancto.*

S. Epiphanius in Synopsi lib. 2. tom. 1. & in Anacephalaxi, scribit Noetum & Sabellium in plerisque consentientes, in hoc inter se discrepasse, quòd hic non, ut ille, doceret passum esse Patrem. Sed magis credendum est Athanasio, libro de Synodis, ubi ait: *Tales sunt, qui apud Romanos quidem Patripassiani, apud nos Sabelliani nominantur.* S. Augustino idem asserenti tract. 36. in Joann. Sabelliani dicti sunt quidam hæretici, qui vocantur Patripassiani, qui dicunt ipsum Patrem passum fuisse. Et Mario Mercatori in dissert. de 12. anathematismo Nestoriano, ubi ait: *Post hæc Sabellius & Marcellus monarchiam se in divinitatis substantia retinere debere putantes, nefando errore decepti, ausi sunt Deum Patrem ipsum sibi esse Filium, ipsum sibi esse Patrem, ipsum sibi esse Spiritum sanctum, ipsum incarnatum, passum, crucifixum, &c.* Et verò ex ejus doctrina omnino consequens fuit, ut diceret Patrem ipsum, sicut & alias personas, indivisim carnem suscepisse, & mortem subivisse; imò ut putaret id multò magis convenire Patri, quàm reliquis, cum hypostasim solius esse Patris vellet, & ita solum Patrem per se subsistere, qui proinde solus propriè posset suscipere, agere, & pati.

Hoc eodem sæculo, paulò post Sabellium, erupit quarta pestis, Paulus scilicet Samosatenus, qui circa annum 262. Gallieno imperante, Antiochenam Sedem obtinuit. Duæ contra illius errores Antiochiæ celebratæ sunt Synodi. Prima sub annum 265. habita est, Dionysio Romanam Sedem tenente; adfuere multi Episcopi, virtute & doctrina insignes, ut S. Gregorius Thaumaturgus, Athenodorus ejus frater, Firmilianus Cæsareæ in Cappadocia Episcopus, &c. S. Dionysius Alexand. senectutem & valetudinem suam excusavit, epistola ad Patres Synodi data, in qua quid de Paulo & ejus dogmate sentiret, aperiebat. Congregati Episcopi, in Pauli fidem diligenter inquisierunt; sed simulata emendatione, & subdola Catholicæ fidei professione judicium hac vice evasit.

Cum autem larva brevè cum metu deposita, Samosatenus pergeret virus suum evomere, secunda Synodus anno 270. convocata est, cum adhuc Romæ sederet Dionysius, & in Alexandrinam Sedem, mortuo altero, Dionysius Maximus successisset. Paulus à Malchione, Antiochenæ Ecclesiæ Presbytero, coram Synodo convictus, à Patribus anathemate percellitur, Episcopatu abdicatur, & in ejus locum Dominus sufficitur. Denique Aureliano Imperatore à Catholicis interpellato, & jubente Episcopalem domum iis tradi, quibus concedendam Romanus Episcopus cum aliis Italiæ Episcopis scriberet, Paulus reluctans ejectus est.

Vide

Vide Euseb. lib. 7. hist. Quot autem Episcopi ad hanc secundam Synodum Antiochenam convenierint, planè certum non est. Septuaginta tantum numerat S. Athanasius in lib. de Synodis; septum verò & octoginta Basilius Diaconus in libello supplici ad Imperatores contra Nestorium. Synodicam ad Dionysium Romanum, Maximum Alexandrinum, & ceteros omnes Catholice Ecclesie Præsules dedere hujus Synodi Patres epistolam, quæ apud Eusebium lib. 7. hist. extat, & in qua mores Samosatani graphicè describunt. Narrant etiam in ea, Firmilianum, longævam quamvis ætate impeditum, se, ut adesset, in viam dedisse, sed in itinere vita functum esse.

Paulus autem Samosatenus cum Sabellio assererat, 1. Unicam & solitariam esse Dei hypostasim. 2. Verbum & Spiritum Sanctum in æternitate non per se, sed in Patre, cujus solius esset Divina hypostasis, subsistere, tamquam duas illius energieas. Patet ex S. Epiphanio hæc. 65. Est autem, inquit, Pauli hæc opinio, Deum Patrem, & Filium, ac Spiritum Sanctum unum esse Deum, hypostasi scilicet. Verbum Dei ejusque Spiritum inesse Deo perpetuo, sicut hominis in corde proprium verbum inesse cernimus. Filium Dei subsistentiam habere per se nullam, ab æterno scilicet, sed in Deo subsistere. Et ex Mario Mercatore in dissert. de 13. anathem. Nestorii, ubi sic ait: Paulus Samosatenus Verbum Dei Patris, non substantivum, sed prolativum, vel imperativum sensit, atque pronuntiavit, non ut fides habet Catholica, Verbum in substantia, vel essentia consubstantivum, id est, ὁμοῦν Dei Patris.

Addebat Paulus, quod erat ipsi proprium, Verbum à Patre emissum, & exterius prolatum, è cælo in terras delapsum esse, quando Christus in utero Virginis formatus est, in eoque habitare cœpisset. Ad hæc, inquit S. Epiphanius post verba modò citata, Paulus docebat, Dei verbum in terras delapsum, in Jesu, qui homo merus esset, habitasse. Item Verbum, sic emissum & exterius prolatum, evasisse Filium, & tunc primum hypostasim ab æterno Patre distinctam habere cœpisse: unde, ut constat ex epist. à Dionysio Alexandrino ad ipsum data, dicebat duas hypostasies esse, & duas personas unius & solius Christi, & duos Christos, ac duos Filios; unum naturam Filium Dei, qui fuit ante sæcula, quamvis absque propria hypostasi; unum καὶ ὁμοῦν Χριστὸν, & Filium David, qui non fuit ante, & fuit in tempore, & secundum beneplacitum Dei accepit nomen Filii, sicut civitas accipit nomen domini, & domus nomen ejus, qui eam edificavit.

Ex his apparet hoc fuisse proprium Samosatani dogma, quod Jesus, Mariæ Virginis filius, & ex ea Nazarethi natus, natura fuerit purus homo, nec fuerit Deus & Filius Dei, nisi nuncupatione ob presentiam Verbi & sapientiæ Dei, ipsum hypostaticè inhabitantis. Unde multa erronea colligebat Samosatenus ipse, ut patet ex questionibus, quas ad Dionysium Alexandr. transmissit. Et 1. quidem Jesum seu Christum non esse naturam Deum Apostolorum. 2. Esse naturam hominem, sicut nos. 3. Non esse unam hypostasim Crucifixi & Verbi, seu sapientiæ Patris. 4. Sanguinem Christi non esse incorruptibilem propter personam Verbi vitæ fontis, ipsi substantialiter unitam. 5. Filium Mariæ non fuisse ante sæcula, & simul cum Patre ingenitum, neque esse ipsi coæternum. 6. Verbum non assumptisse formam servi sine hypostasi. 7. Non esse Deum magnum & æternum, qui esurivit, laboravit, defatigatus est, &c.

Samatenus igitur unicum non solum naturam sed etiam hypostasi agnoscebat supremum Deum, nempe Patrem ingenitum & æternum, præter quem alium etiam coascitabatur, sed inferiorem, utpotè sola nuncupatione, & propter inhabitantem sapientiam Patris Deum & Dei Filium, ex Virgine natum, ante quam proinde non fuit, existendi primordium Nazarethi consecutum, & sola prædestinatione æternum, ut scribit Athanasius in libro de salutari adventu Filii Dei, Paulus, inquit, Samosatensis Deum ex Virgine

constituitur, Deum Nazarethi in lucem editum, & inde existendi primordium regniq. consecutum. Verbum tamen efficax è cælo, & sapientiam in eodem agnoscit, ac prædestinatione quidem ante sæcula fuisse putat, sed Nazarethi primum extare cœpisse: ut unus supremus sit Deus Pater. Hinc Filium Dei è cælo descendisse, cum Catholicis confiteri renuebat, & dicebat Jesum Christum è terra ortum fuisse, ut referunt in Synodica sua Patres secundæ Synodi Antiochenæ.

Denique Leontius lib. de sectis, actione 3. refert Paulum à Sabellio circa Trinitatem discrepasse in quod Sabellius eundem dicebat esse Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum, Deumque rem trini nominis appellabat, nullam prorsus esse trinitatem statuens: Paulus verò eundem dicebat esse Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum; sed Patrem aiebat illum esse Deum, qui omnia creasset; Filium, parum illum hominem (Christum scilicet); Spiritum, illam gratiam, quæ super Apostolos venerit. His adde, quod Sabellius dicebat Verbum, imò & Patrem passum esse, quod negabat Paulus.

Pauliani seu Paulianistæ, à Paulo Samosateno magistro suo sic dicti, corrupto recto de Trinitate dogmate, formam quoque baptismi corruperunt. Unde à Nicæna Synodo can. 19. decretum ut Pauliani, redeuntes ad Ecclesiam, baptizarentur. Testatur hoc S. Augustinus in lib. de hæc. 44. Istos sanè Paulianos, inquit, baptizandos esse in Ecclesia Catholica, Nicæno Concilio constitutum est. Unde credendum est eos regulam baptismatis non tenere, quam secum multi heretici, cum de Catholica discederent, abstulerunt, eamque custodiunt.

Sæculo quarto nefandam Sabellii hæresim de una & solitaria in Deo persona professus est Photinus, Marcelli Ancyranæ discipulus, & aliquando Diaconus, postea ad Syrmiensem Episcopatum promotus, eloquentia atque doctrina præstans, proptereaque populo gratissimus, qui rectam fidem oppugnare cœpit sub medium hujus sæculi, & Pauli Samosatani erroribus omnibus, quos amplexus est, unum addidit. Fatebatur enim Samosatenus Christum natum esse ex Maria Virgine; ipse verò de Joseph & Maria natum impiè assererat, teste Mario Mercatore in dissert. de 12. anathem. Nestorii. Perperam autem nonnullis dicitur omosion constanter tenuisse: Verbum enim non enypostasion, sed merè prolatitium asseruit sine propria hypostasi, & Filium Dei ante Mariam extitisse negavit, ut constat ex Anathematismis Syrmienensibus contra ipsum editis: quomodo ergo Filium Patri omosion defendere potuit, in sensu scilicet Patrum Nicænorum?

Damnatus fuit ann. 347. in Concilio Mediolani celebrato; anno 349. in altera Synodo Mediolanensi, à qua abdicatus est; ann. 351. in Syrmienfi Synodo, à qua iterum exauctoratus; & in conventu aliquot Episcoporum, à Basilio Ancyrano, cui Constantinus Imperator munus cum ipso disputandi imposuerat, superatus, jussu Imperatoris, ad quem à Synodi Syrmienensis sententia appellaverat, tandem Sede pulsus est: cum antea pelli non potuisset à Mediolanensis Concilii legatis, populo, nimium illius studio, seditionem movente.

De Photino sic loquitur S. Augustinus lib. de hæc. 45. Photinus ab Epiphanio non continuo post Paulum, sive pro Paulo, sed aliis interpositis, ponitur: non taceatur tamen similia credidisse, secundum aliquid tamen adversatus ei dicitur; sed quid sit ipsum aliquid, omnino non dicitur. Philaster autem continuasim ponit ambos sub singulis & propriis numeris, quasi hæreses duas, cum dicat Photinum in omnibus Pauli secutum fuisse doctrinam. Ex S. Epiphanio lib. 2. contra hæc. 71. Photinus, ex quo sunt Photiniani, in hoc tempore floruit, & Episcopus sanctæ Catholice Ecclesie fuit. Afferit autem hic ab initio Christum non esse, verum à Maria, & huc usque ipsum existere, ex quo Spiritus Sanctus, inquit, supervenit in ipsam, & genitus est ex Spiritu Sancto, &c. Quibus verbis Photinus à S. Epiphanio asseritur esse confessus Christum ex Maria Virgine. In quo

quo S. Epiphanius contradicit Mario Mercat. affirmanti Photinum impiè dixisse Christum ex Maria & Joseph, & in hoc tantum puncto, quantum attinet ad incarnationis mysterium, à Photino dissensisse Nestorium, confitendo Christum ex Virgine Maria natum.

Hoc eodem sæculo impurissima novorum Gnosticorum lues per Hispanias grassata est, Priscilianistarum scilicet, sic dictorum à Prisciliano, viro nobili, opibus, ingenio, & facundia florente, qui plurimum tum è plebe, tum è nobilitate sibi adjunctis, cum muliercularum ad ipsum confluentium caterva, laicus nefandam instituit sectam, ad quam defecerunt Instantius, Salvianus, Symposius, & Dictinius Episcopi. A duobus prioribus Priscilianus creatus Episcopus, cum ad declinandum Burdigalensis Concilii iudicium, provocasset ad Maximum Imperatorem, Treviris, ipsum acculantibus Idacio & Itrathio Episcopis, ab Evodio Præfecto, viro acri & severo, nefandorum scelerum reus pronuntiatus, capite plexus est cum discipulorum suorum primariis, iussu Principis.

Priscilianistarum impia dogmata recenset S. Augustinus lib. de hæc. 70. *Priscilianistæ*, inquit, quos in Hispania Priscilianus instituit, maxime Gnosticorum & Manicheorum dogmata permixta sectantur, &c. De Christo Sabellianam sectam tenent, eundem ipsum esse dicentes, non solum Filium, sed etiam Patrem, & Spiritum sanctum. Contra Priscilianistas celebrata sunt multa Concilia, nempe Caesaraugustanum, Toletanum I. ann. 400. in quo Symposius & Dictinius Priscilianistæ pravorum sensus depofuere, & Priscilianum cum erroribus ejus damnare; duo alia Concilia S. Leonis temporibus, unum ab Episcopis Galiciæ, alterum verò ab Episcopis Provinciarum Tarraconensis, Carthaginensis, Lusitanæ & Boeticæ celebratum: in hoc posteriori contra Priscilianistas regula fidei cum aliquibus capitulis Toletano I. assutis conscripta est, ut testatur Lucetius Bracarenfis Episcopus in Concilio Bracarenfi I. in quo etiam capitula septemdecim edita sunt contra hæresim Priscilianis, ex quibus patet Priscilianum non solum Sabellii & Manichæi, sed etiam Pauli Samosatani & Photini impia dogmata amplexum esse.

Sæculo decimo sexto ante medium, hæreses Sabellii, Pauli Samosatani, & Photini revixere in Servetianis, sic dictis à suo Magistro Serveto, natione Hispano, qui ann. 1553. vivus Genevæ, Calvinò de latore, combustus est. Tria autem docebat. 1. Nullam in Deo personarum distinctionem esse. 2. Christum ante incarnationem non exstitisse, nisi in idea Dei. 3. Christo divinitatem à Deo communicatam fuisse, non per æternam generationem, sed per gratiæ unctionem, & inhabitationem; proindeque Christum posse dici Deum, sed diminutè, nempe Deum factum & temporaneum.

Hos Serveti errores hoc eodem sæculo, plurimis aliis suppetaditis, propugnavit Faustus Socinus, natione Italus, ann. 1539. Senis natus, moribus quidem elegans & urbanus, sed planè illiteratus. Ab eo nomen accepit secta Socinianorum, qui & Unitarii, & Fratres Poloni nuncupati sunt.

ARTICULUS II.

Probatur contra Sabellianos pluralitas Personarum divinarum ex veteri Testamento.

GENÈS. c. I. Deus hominem conditurus, sic loquitur: *Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram*. Quibus verbis apertè exprimitur plurimum inter se consultatio, & quidem eorum, qui opus, de quo facta est deliberatio, condiderunt. Atqui opus illud, nempe homo, à Deo conditum est, ut patet ex verbis subsequentiis: *Et creavit Deus hominem ad imaginem suam, ad imaginem Dei creavit illum*. Ergo reperitur in Deo pluralitas personarum, & quidem sine pluralitate essentiarum, seu naturarum, ut patet ex eo quod Deus dicit: *Ad ima-*

ginem & similitudinem nostram, non, *Ad imagines & similitudines nostras*.

Nec audiendi sunt cavillantes Judæi, qui respondent Deum secum ipsum loqui, aut Angelos alloqui. Nam 1. ut rectè notat S. Basilius hom. 9. in Hexæmeron, *Quis faber, aut ararius, aut lignarius, solus ipse quidem, nec alio quoquam sibi cooperante stipatus, interque sue artis instrumenta desidens, sibi ipse admurmurat, dicens, Faciamus gladium, aut compingamus aratrum; ac non potius silentio, suam, cum li- buerit, accommodatam ad artem, exequitur operationem? Sunt enim insignes profecto nuge, unum aliquem inveniri, qui sibi imperet, sive præceptorem desideret, ac heriliter se ipsum vehementerque urgere & adhortari*.

2. Deus Pater hic alloquitur illum, vel illos, cui, vel quibus dicit, *Ad imaginem nostram*. At non una & eadem est imago Dei Patris & Angelorum. Ita differit S. Basilius loco citato. *Considera, inquit, quod continenter sequitur, Ad imaginem nostram. Quid ad hæc dicere paras? Num una & Dei & Angelorum imago est? Prorsus Filii Patrisque forma ut sit, necesse est. Formam hic ut intelligamus necesse sit, quæ divinam addecat majestatem, hoc est, non lineamentis constantem corporeis, sed in peculiari numinis proprietate consistentem. . . . Cui dicit, Ad imaginem nostram? cui, queso te, alii, quàm ei qui splendor est gloriæ, & figura substantiæ ejus, qui est imago Dei invisibilis? Suae igitur imagini propriæ, quæ vivit, quæ dixit: Ego & Pater unum sumus; & Qui me vidit, vidit Patrem; hinc dicit: Faciamus hominem ad imaginem nostram*.

Nec minùs explodendi Rabbinii, asserentes Deum hic loqui in plurali numero, ad commendandam auctoritatem suam. Nam 1. hic nulla subest causa commendandæ auctoritatis divinæ. 2. Deus in divinis Scripturis ferè semper loquitur in singulari numero, præterim ubi commendat auctoritatem suam; ut quando dicit, *Ego Dominus. Ego sum Dominus. Ego Dominus Deus vester, &c.* Nec pluraliter aliquando loquitur, nisi ad significandam personarum pluralitatem; vel, quod eodem redit, ad significandum omnem divinam operationem ad extra tribus personis esse communem.

Porrò vocem hanc, *Faciamus*, inter veteres alii sumperunt pro voce Patris ad Filium, ut Basilius loco citato, & Faustinus Diaconus, *Non est, inquit, anius persone dicere: Faciamus ad imaginem, & similitudinem nostram; sed neque diverse deitatis. Nam pluralitas horum verborum, id est, Faciamus, & Nostram, Patris & Filii personas significat. Quod autem singulariter imaginem dicit, una Deitas, una virtus utriusque persone manifestatur. Alii verò sumperunt pro voce Patris ad Filium, & Spiritum Sanctum, vel potius pro voce tribus Personis communi, ut Theodoretus qu. 19. in Gen. Dum, inquit, dixit Deus, communionem divine nature indicavit: subjungens autem illud, *Faciamus*, expressit numerum personarum. Similiter cum iterum singulari numero dixit, *Imaginem*, eandem esse naturam ostendit. Non enim dixit, *Ad imagines*, sed, *Ad imaginem*. Cum autem dixit, *Nostram*, numerum hypostaseon manifestavit*.

Psal. 2. dicitur: *Dominus dixit ad me: Filius meus es tu; ego hodie genui te*. Et Psal. 44. *Dilexisti justitiam, & odisti iniquitatem; propterea unxit te Deus tuus oleo lætitiæ*. Et Psal. 109. *Dixit Dominus meus Domino meo: Sede à dextris meis*. Hos autem Psalmos de Christo Filio Dei, seu de Verbo incarnato intelligendos esse, manifestum est ex epistola ad Hebræos cap. 1. Ergo non est una & eadem persona Patris & Filii, seu Verbi. Nam 1. una & eadem persona non potest simul esse generans & genita. 2. Non potest una & eadem persona nisi infusè se ipsam alloqui, & sibi dicere: *Sede à dextris meis*; vel: *Filius meus es tu*; vel: *Ego hodie genui te*. 3. De una & eadem persona dici non potest, *Unxit te Deus Deus tuus*: unus enim & idem non potest esse Deus sui ipsius.

Deni-